

HET VOLK

Alle briefwisselingen vrachtfrij te zenden aan
Aug. Van Iseghem, uitgever voor de naam-
maatsch. « Drukkerij Het Volk » Meersteeg,
n° 16, Gent.

Bureau van West-Vlaanderen: Gaston Bossuyt,
Gilde der Ambachten, Kortrijk. TELEFOON 523.
Bureau van Antwerpen, Brabant en Limburg:
Viktor Kuyt, Minderbroederstraat, 24, Leuven.

CHRISTEN WERKMANSBLAD

VERSCHIJNT 6 MAAL PER WEEK. --- 2 CENTIEMEN HET NUMMER

GODSDIENST - HUISGEEN - EIGENDOM

Men schrijft in:
Op alle postkantoren aan 10 fr. per jaar. Zet-
maanden fr. 5.00. Drie maanden fr. 2.50.
Aankondigingen.
Prijs volgens tarief. Voorop te betalen.
Rechterlijke herstelling, 2 fr. per regel.
Ongeleekende brieven worden geweigerd.
TELEFOON N° 137, Gent.

Officieele Mededeelingen.

IN BELGIE.

DE DUITSCHERS ACHTERUITGESLAGEN.

Antwerpen, zondag, 10 ure 's avonds.

Gister, zaterdag, werd eene duitsche troepenafdeeling, bestaande uit eene brigade voetvolk, twee regimenten ruitery en zes batterijen, waarbij twee zware stukken, in zijnen tocht van Brussel naar Dendermonde, langs Aalst, verrast.

Op zijne frontlijn en zijne zijvleugels aangevallen hebben deze troepen zich, in wanorde, naar Assche teruggetrokken, tusschen de handen onzer soldaten talrijke gevangenen, gekwetsten en voorraadwagens latende.

Heden, zondag, waarschijnlijk om zich te wreken, over dit mislukken, werd Mechelen beschoten door kanonnen van groote dracht en belangrijke troepen hebben eene algemeene beweging gemaakt, op onze frontlijn tusschen Mechelen en Aalst. De verschillende aanvallen der Duitschers bleven zonder uitwerksel.

Langs Aalst in onze ruiteryafdeeling er in gelukt, den duitschen linkervleugel aan te vallen.

In 't kort, de aanval der Duitschers is mislukt en onze troepen hebben zonder moeite hunne veroverde stellingen kunnen behouden.

IN FRANKRIJK.

DE DUITSCHERS WIJKEN OP GANSCH DE LIJN.

De officieele mededeeling van drie ure namiddag meldt een merkbaaren vooruitgang op den linkervleugel en op eene zeer uitgestrekte frontlijn.

En op de andere punten, behalve mogelijks op de lijn van Saint-Mihiel, waar de vijand nog verblijft, werden de Duitschers krachtig teruggeworpen.

Voor de Verbondenen is het dus een zeer goeden dag geweest.

VERSCHEIDENE GEWELDIGE AANVALLEN.

Bordeaux, 27 September, 20.45 ure. — OP ONZEN LINKERVLEUGEL:
De strijd is voortgezet met gevoelligen vooruitgang voor ons, over een zeer uitgestrekt front tusschen de Oise en de Somme en ten noorden der Somme.

Van de Oise tot aan Reims, zeer geweldige duitsche aanvallen op verschillende punten, eenige zelfs met de bajonnet, allen afgeslagen. De verschanste fransche en duitsche lijnen zijn op verscheidene plaatsen maar eenige honderden meter van elkander verwijderd.

OP HET CENTER:

Van Reims tot Soissons heeft de pruisische Wacht een geweldigen aanval beproefd, maar zij is teruggeworpen in de streek van Berru en Nogent-la-Besne.

Van Souain tot aan Argonne, heeft de vijand gistermorgen met voordeel aangevallen, tusschen de baan Sommepey-Chalons en den spoorweg Ste Menchould-Vouziers.

Tegen avond hebben onze troepen het verloren terrein teruggewonnen.

Tusschen de Argonne en de Maas is de vijand werkeloos gebleven.

Op de hoogten der Maas, niets nieuws.

In het zuiden der Woivre bezetten de Duitschers een front dat loopt langs Saint-Mihiel en het noord-westen van Pont-à-Mousson.

OP ONZEN RECHTERVLEUGEL:

Lorraine, Vozege, Elzas, geen meldenswaardige wijziging.

MEDEDEELING VAN DEN RUSSISCHEN STAF.

De Russen bezetten Turka.

Petrograd, 27 Sept. — In de streek van Drou-Kamedy gingen de Russen, den 25e, een gevecht aan tegen de Duitschers.

Het Oostenrijksch leger trekt zich terug naar het Westen, de spoorwegen gebrui-
kende leidend naar Krakau.

Na twee regimenten « Ronwehd » verslagen te hebben, bezetten de Russen Turka, in de Karpathen.

De Oostenrijkers trekken af op Krakau.

Petrograd, 27 Sept. — De Oostenrijksche troepen trekken in overhaasting af naar Krakau. Zij lieten te Przemyśl enkel een flauw garnizoen dat zal trachten het zoo lang mogelijk uit te houden.

IN 'T OOSTEN.

In Galicie omsingelt het garnizoen Przemyśl nauwer en nauwer de kleine stad Medyka, sedert de ontruiming door de Oostenrijkers.

Twee forten van Przemyśl zonden reeds gevallen zijn.

Het is niet min belangrijk aan te stippen dat de gevechten hernomen zijn op de oostelijke Pruisische lijn, waar belangrijke troepenkrachten verzameld zijn, onder het bevel van generaal Rennenkampf.

Een enkel feit houdt onze aandacht gaande, langs het Westen; nieuwstijdingen uit Rumanie gekomen schijnen aan te duiden dat de Rumeensche regeering er ernstig aan denkt van Transylvanie te bezetten.

Het is noodig, te dien einde, te herinneren, dat eene rumeensche afvaardiging terugkeert uit Rome en dat deze zich, bij haar terugkeer, voldaan verklaard heeft over haar bezoek.

IERLANDS MEËDOEN.

Uit Dublin, de hoofdstad van Ierland, wordt aan den Times geschreven:

Toen de Hoofdminister enkele weken geleden aan den burgemeester van Dublin zijn inzicht te kennen gaf, in Dublin eene groote meeting voor den oorlog te komen houden, antwoordde hem de heer burgemeester: « U zult U uwe groote ontvangst in Dublin herinneren toen U de Home-Rule-Bill (ontwerp voor Ierland's zelfstandigheid) kwam beloven. Die zal niets geweest zijn in vergelijking met wat het wezen zal wanneer U komt nadat de Bill wet geworden zijn. »

Sindsdien is de Bill wet geworden en verleden nacht is de voorzeggung van den burgemeester heerlijk vervuld. Minister Asquith heeft gesmaakt wat nooit te voren aan een engelsch hoofdminister in Ierland is te beurt gevallen.

Hij sprak van op een verhoog, dat tevens bezet was door de leiders der nationalistische Partij, den nationalistischen burgemeester van Dublin, 's Konings gewestelijken vertegenwoordiger of gouverneur, en tevens door afgevaardigden der Iersche Unionisten.

Alleen van eene afdeeling der Nationaal-vrijwilligers kwam een wanclank, doch zij die hem lieten hooren zijn slechts eene nietige minderheid zonder invloed; hun protest tegen de aanwerving voor den oorlog was des morgens door al de Iersche bladen, zonder onderscheid, met verachting afgekeurd. Zelfs deden 500 Nationaal-vrijwilligers uit eigen beweging den ordedienst, om te beletten dat de meeting zou gestoord worden door die enkele protesteerders.

Een uur vóór het begin der meeting was de ronde zaal van Mansion-House stampvol en de burgemeester moest in eene nevenzaal eene tweede meeting inrichten.

Minister Asquith, die heerlijk ontvangen werd, kwam stipt op 't uur 8. Hij scheen nogal vermoeid en sprak met eene zachte stem, die in 't eerste moeilijk verstaan werd aan den overkant der zaal. Maar zijne toespraak was bewonderenswaardig voor den vorm en de bewijsovervoering. Trouw ontweek hij alle plaatselijke politiek. Slechts zinspeelde hij er eens op, dat hij de belangen van Ierland had getracht te dienen in de maat zijner krachten, en dit werd vurig toegejuicht.

De huidige oorlog, verklaarde hij, is

Het beleg van Przemyśl.

Petrograd, 27 Sept. — De Messenger de l'Armée kondigt volgende mededeeling af:

« Onze troepen rukken zegepraalend voorwaarts, en vagen alle vijandelijke hinderpalen weg, waarvan het ernstigste Przemyśl is. »

« Twee spoorwegen, zeer belangrijke, verbinden deze forterres met het binnenland, te weten: de lijn van Przemyśl naar Krakau, en deze van Przemyśl naar Lisko. »

« De eerste is onze handen; enkel de spoorlijn van Przemyśl naar Lisko verbindt nu de sterke plaats met het land. »

De cholera in 't Oostenrijksch leger.

Officieel erkent het Hongaarsch ministerie van binnenlandsche zaken dat negen gevallen van Aziatische cholera zijn voorgekomen onder de terugkerende gewonde soldaten.

38.000 heiden op 6 weken strijd

Sinds het begin van den oorlog tot 20 September heeft de duitsche Keizer reeds 38.000 ijzerkruisen toegekend.

Daar het ijzerkruis slechts voor heldendaden op 't slagveld toegekend wordt, zijn dat dus 38.000 heiden in het duitsch leger dat zich voortdurend laat terugdrijven en langs alle kanten klopt.

Of zouden 't misschien kerkhofkruisen zijn?

niet toevallig maar wel de gewilde uitkomst der duitsche staatkunde. Doch Duitschland heeft twee misrekeningen gedaan: het heeft met de zedelijke kracht van België niet gerekend en het heeft niet bedacht dat Engeland zijn plechtig gegeven woord zou houden.

De minister stelde de verantwoorde-
lijkheden vast en werd er geestdriftig om toegejuicht; wat zeldzaam is in Ierland, geen enkele tegenklank werd gehoord. Het gejuich verdubbelde, toen M. Asquith zegde dat daags te voren de indische troepen te Marseille waren aangeland.

De heer hoofdminister loofde de Iersche rechtschapenheid en den moed der Iersche soldaten in het reeds strijdende leger; tevens een beroep doende op versche Iersche rekruten voor het nieuw bij te vormen leger. We zijn fier op het regiment der Iren, zegde hij, en we verwachten nog meer van hen. Levendig werd hij toegejuicht, wanneer hij sprak van eene speciale Iersche legerbrigade in te richten, waarbij de officieren der Nationaal-vrijwilligers als dusdanig zouden dienst doen. Alle verdeeldheid in Ierland is dood: er leeft alleen de vrijwillige medewerking van een vrij volk voor 't welzijn der gemeen-zame natie.

Lord Meath, een unionist, noemde de Home-Rule, door de unionisten bestreden, bij name. Maar om te betoonen dat inderdaad alle verdeeldheid thans moet zwijgen, haalde hij aan dat zijn eigen zoon bij de Iersche Wachten dient in het thans strijdend leger.

M. Redmond, de hoofd-leider der Iersche nationalist, zegt dat hij den heer hoofdminister een goed onthaal te Dublin had beloofd. Ik ben fier en gelukkig dat mijne belofte zoo schitterend is vervuld geworden. Ierland is thans een zelfstandig land. Ik spreek van zelfstandigheid en niet van Home-Rule, omdat het hier geen politieke meeting mag zijn en wij zijde aan zijde willen strijden met al de zelfstandige eenheden van het rijk.

Ik heb den Aartsbisschop van Mechelen te Londen gezegd dat Ierland Leuven zou wreken.

M. Redmond eindigde met een aangrijpenden oproep, die de meeting tot de hoogste geestdrift bracht, zoodat men van deze de aanwerving van eenige honderden rekruten voorzeker mag verwachten.

Gebrek aan petrol in Duitschland.

Uit Parijs aan Daily Express:

« Men gelooft te weten dat men in de Duitsche middelen zeer ongerust wordt over het gebrek aan petrol. Die toestand werd geschapen door het nemen, door de Russen, der petrolbronnen van Galicie. »

Een Taube werpt bommen op Parijs.

Gebruik makende van den mist die Parijs omhulde, zweefde zondagmorgen, ten 11 ure 30, een Taube over de hoofdstad en wierp twee bommen, waarvan de eene de ruiten van het hotel Monaco verbijzelde, een advocaat doodde en een jong meisje erg kwetste.

Drie andere bommen werden door hetzelfde luchtschip geworpen. Enkel eene koe werd gedood.

Men gelooft dat den aanval tegen den Eiffeltoren was gericht.

Een fransche generaal gesneuveld.

Men verneemt den dood van den brigadegeneraal Battesti, op het oorlogsveld gesneuveld.

Hij was geboren te Gravelines, in 't noorderdepartement, en werd verleden jaar tot generaal bevorderd.

Hij was inspecteur van het eerste legioen, gendarmerie benoemd, bij hetwelk hij kolonel geweest was. Laatst woonde hij te Boulogne-sur-Mer.

Zoon van M. Doumer gedood.

De zoon van den franschen senator M. Paul Doumer, oud-voorzitter der Kamer en oud-gouverneur van Indochina, is op het slagveld gedood in Lorein.

Slechts 24 jaar oud, was de jonge luitenant eerste gepasseerd in de artillerie-school van Versailles.

Zijne broeders zijn ook in 't leger. Een ervan werd verleden week met het Eerelegioen vereerd op het slagveld, waar hij gekwetst is.

De Franschen bezetten den Congo, dien zij aan Duitschland hadden afgestaan.

Bordeaux, 28 Sept. — Bij de krijgsverrichtingen tegen Camerounen Duitsch-Congo, heeft de bemanning van de Fransche kanonneerboot *Surprise* Cocobeach bezet, waar de Duitsche troepen verdreven werden. Deze streek was bij het verdrag van 1912 aan Duitschland afgestaan. Zij is nu teruggenomen.

Vooraleer troepen aan land te zetten, heeft de *Surprise* twee schepen der Duitsche hulpvloot, de *Rios* en de *Italos* in den grond geboord.

IN ENGELAND.

Droeve noodzakelijkheden van den oorlog.

De admiraliteit deelt mede dat het gebreken is dat bij de ontmoeting met de Duitsche onderzeeërs, de *Hogue* en de *Cressy* verloren gingen bij de pogingen om de *Aboukir*, die eerst getroffen was, te helpen.

Het bevel is nu gegeven dat, als een schip van het eskader door een mijn beschadigd, of aangevallen wordt, het moet trachten zich zelf te helpen. In geen geval mag den militairen toestand geschaad worden, door te pogen de overlevenden te helpen.

DE DUITSCHE BARBAREN.

Een generaal beveelt de gekwetsten af te maken.

Generaal Strenger, bevelhebber der 53^e brigade van het Duitsch voetvolk, heeft aan zijne troepen eene dadorde gestuurd, waarbij hij beveelt geene krijsgesvangenen meer te maken, doch allen die in hunne handen vallen, hetzij afzonderlijke of in groep, door den kop te schieten en de gekwetsten, hetzij gewapend of niet gewapend, af te maken.

De Duitschers, zoo eindigt de dadorde, mogen geen Franschman levend achterlaten.

EENE BEDRUKTE MOEDER.

In een brief van eene zwitsersche familie, is deze brok aangetroffen:

« In de omstreken van Zofingen woont eene dame van zwitserschen oorsprong. Zij huwde eerst een duitscher, van wien zij twee zonen had. Eene tweede maal trouwde zij een Franschman en uit dit huwelijk werden ook twee zoons geboren. Wanneer de oorlog uitbrak, moesten hare twee oudste zoons naar het duitsch, de twee andere naar het fransch leger. De vier gebroeders stonden dus als vijanden tegenover elkander. Alle vier zijn thans reeds gesneuveld. »

Achtien treinen duitsche gekwetsten

Maastricht, 26 Sept. — Gistermorgen, tusschen 8 en 11 ure, zijn achttien treinen duitsche gekwetsten, komende uit Frankrijk, door Aken gereden in bestelling voor Duitschland.

DE OORLOG IN BELGIE.

M. Max opnieuw aangehouden.

De heer Max, de koene burgemeester van Brussel, werd zondagnacht, om elf ure, opnieuw aangehouden.

's Nachts werd de aanhouding, per plakbrief, als volgt aan de bevolking kenbaar gemaakt:

« Aan de Brusselaars,
« Ik heb de eer u kenbaar te maken dat uwen burgemeester, M. Max, in eene forterres opgesloten zit.

« De militaire gouverneur,
« (Get.) von Luttwitz. »

Deze aanhouding verwekte onder de bevolking eene levendige ontroering en men had de grootste moeite de bevolking de kalmte aan te prediken.

De *Flandre liberale* van zondagavond zegt dat de heer burgemeester zondagnamiddag in vrijheid werd gesteld.

De aanhouding was het gevolg, zegt men, eener toespraak, die Burgemeester Max had gehouden tot de medeburgers.

Gevecht in de Lucht boven Brussel.

Denderleeuw, 27 September. — De Brusselaars hebben 't schouwspel gehad van een gevecht in de lucht, tusschen een belgischen tweedekker op verkenning en een duitsche taube die er achter joeg.

Beide toestellen vlogen op eene groote hoogte en beschoten elkander van op geringen afstand.

Eensklaps zag men de taube gansch omkeeren om vervolgens neer te storten.

De tweedekker keerde naar Antwerpen terug.

Op de voorlijn.

Tusschen Brussel en Mechelen.

De Duitschers hebben bepaald Hofstade bij Vilvoorde laten varen, alsook Sempst, dat nu bezet is door Belgische troepen.

Het dorp van Sempst is ook geheel verwoest en uitgebrand.

De Engelse bladen terug in België.

Na een drietal dagen de engelse bladen gemist te hebben, waren wij gisteren zoo gelukkig te zien dat zij weder ten onzen burelen besteld werden.

Men beweert dat het verbod, deze bladen nog naar België te laten komen, enkel voor 36 uren was. Des te beter!

De bladen afkomstig uit Engeland zullen echter niet meer zoo nauwkeurig de aardrijkskundige ligging der legers mogen aangeven.

Twee schepen, geladen met vlas en garen, aangeslagen.

Men verzekert dat twee schepen, geladen met vlas en garen, in bestemming voor Holland, maar in wezenlijkheid voor Duitschland, in het kanaal van Terneuzen werden tegengehouden en gedwongen waren naar Gent terug te keeren.

Twee Priesters gemarteld.

De inwoners van Bucken, eene gemeente in de provincie Brabant, kanton Vilvoorde, zijn ooggetuige geweest van een ijselijk tooneel.

Deze lieden hebben ook hun dorp moeten ontvluchten, toen de barbaren aankwamen: allen hebben een onderkomen gevonden in verschillende gemeenten van West-Vlaanderen en bijzonderlijk te Zwevezele.

De bewoners van Bucken vertellen dat na den aftocht van het Belgisch leger op de versterkte stad Antwerpen, een deel der Duitsche troepen de gemeente bezetten. Zij beschuldigen den Eerw. Heer Pastoor geweerschoten van op den kerktoeren naar de Duitsche soldaten te hebben geschoten.

De gemeenteoverheid kwam tusschen en zegde dat zulks onmogelijk was, vermits de herder der parochie sedert lang ziekelijk was en door een Pater Capucien werd vervangen.

Deze laatste werd alsdan bij de officieren ontboden, die den priester zonder hem den tijd te laten zijne onschuld te bewijzen, door den kop schoten.

De zieke pastoor werd veroordeeld om aan een kanon te worden vastgebonden. De brave man werd van zijn bed gehaald en aan het kanon gebonden, waarmede men rond den hof van het kasteel van M. D. reed terwijl talrijke boeren, die als gijzelaars waren aangehouden, op het graepkruis moesten liggen, met de armen uitgestrekt en het aangezicht ten gronde, onder de waakzaamheid der barbaren.

Terwijl de dronken officieren en soldaten zich vermaakten om het ijselijk schouwspel, waaraan zij zich plichtig maakten, zongen zij luidkeels « Uns Vaterland muss grosser sein ». De andere inwoners der gemeente hadden de vlucht genomen.

De boeren die ooggetuigen waren geweest van deze afgrijpselijke misdaad, werden naar Duitschland gebracht, waar zij blootgesteld waren aan allerhande beledigingen. Tot de kinderen toe slaakten doodskreten tegen de ongelukkige Belgen.

De Eerw. Heer Pastoor van Bucken zou na eenige dagen vreeslijk lijden bezweken zijn, doch tot hertoe wordt zulks niet bevestigd.

De gevangenen boeren van Bucken zijn over eenige dagen terug naar België gebracht.

Een Held.

Uit Limoges wordt aan Fransche bladen gemeld: In een trein met gewonden bevond zich een zeer jong officier, drager van het kruis van het Legioen van Eer. Zijn naam is Albert Palophy en alseenvoudig brigadier van het 10^e regiment dragonders had hij zoo wat drie weken geleden aan een hevig gevecht deelgenomen. In het heetst van den strijd geraakte den kolonel in gevaar, maar de brigadier snelde hem ter hulp, nam hem op den rug en wist hem onder een regen van mitrailleurkogels in veiligheid te brengen. Dienzelfde dag werd hij benoemd tot wachtmeester. Kortom tijd daarna voerde Palophy, hoewel hij gewond was, aan 't hoofd van zijn peleton eene charge uit tegen een regiment van de Badische garde, waarvan hij 't vaandel wist af te nemen. Dien avond werd hij met een schot in den onderbuik en door tal van lanssteken gewond, van het slagveld opgenomen. Hij vernam toen zijn bevordering tot tweeden luitenant en zijn benoeming tot Ridder van het Legioen van Eer.

DE TERUGNAME VAN AALST.

Duitschers uit Aalst verdreven.

Sedert zaterdagmorgen, rond 7 ure, is het gevecht dat reeds begonnen was, voortgezet. In bijna ieder huis vinden onze troepen Duitschers die zich in burgers verkleed hadden en op onze soldaten schieten. Onze troepen zijn dus verplicht het beleg te doen van ieder huis. Het was een echt leven om leven en men weet dat, wanneer de Duitschers, alsduis moeten vechten, zij zeer verlegen zijn van de bajonnetten. Ook hadden onze soldaten er spoedig mede gedaan om Aalst van de Duitschers te kuischen en rond 9 ure, doen onze troepen hunne intrede in de stad.

De Aalstersche bevolking ontving onze soldaten met eenen ongehoorden geestdrift. Men wuift met de neusdoeken, men roept *leve 't Belgische leger*. 't Was een zeer aandoenlijk schouwspel.

Van op het Belfort.

De Duitschers waren over den Dender geworpen. Men weet dat Aalst door deze rivier besproeid wordt en de stad met het gehucht Mylbeek is verbonden, door drie bruggen. De Duitschers bezitten die bruggen nog rond 1 ure.

Van op het Belfort van Aalst, werd het gevecht nagezien, door de briefwisselaars van een antwerpsch dagblad.

Zij zagen dat de Duitschers hunne geschutten te Moorsel opstelden en dat hun vuur zonder uitslag bleef.

Onze stukken, integendeel, zenden zonden ophouden mitrailleurvuur op de duitsche stellingen, op de boorden van den Dender.

Wij zien onze dappere wielrijders-karabiniers vooruitrukken. Zij stappen van hunnen velo, schouderden het geweer, gaan nog vooruit, doen eenen aanval met de bajonnet en nemen eene mitrailleur van de Duitschers, waarmede zij triomfantelijk op de Groote Plats komen.

Doch het kwam er op aan de laatste Duitschers te doen wijken, die nog rond Mylbeek verbleven. Onze kanonniers plaatsen hunne stukken en onmiddellijk heerscht eene ware paniek in de vijandelijke rangen.

De groote lakenfabriek van M. Geerincx De Neyer vat vuur. Een gedeelte der Kaaistraat en eenige huizen der Sleutelstraat geraken ook in brand.

Onze troepen rukken voort vooruit. De Duitschers hebben bij de bruggen tonnen geplaatst als verschaning.

De Belgen nemen de barrikaden in. De heeren Moyersoen, baron de Bethune volksvertegenwoordiger en M. De Wolf, schepen, trachten de bevolking tot kalmte aan te zetten.

In de Sleutelstraat lagen drie duitsche soldaten en twee burgers neergeschoten; een dier burgers was M. De Vos, zoon van de heer De Vos, deurwaarder.

Laffe Duitschers.

Op den terugweg verhaalt een werkman wiens hoofd onwonden is, dat hij in zijn kelder was gevlucht met vrouw en kinderen. De Duitschers, zegde hij, deden er ons uitkomen en ik kreeg verschillende kofslagen, op het hoofd. Verscheidene mijner geburen en ik, moesten voor de Duitschers aanstappen, die tegen de Belgen aanrukten. Twee mijner vrienden werden gedood en ik zelf kon enkel vluchten, door het feit dat onze soldaten, met de bajonnet aanrukten.

Gansche scharen vluchtelingen nemen den weg naar Gent.

Het gerucht van het kanon verwijderd zich meer en meer. De Duitschers wijken achteruit naar Brussel en de Belgen achtervolgen hen.

Zondagmorgen.

Onze troepen zijn weder vooruitgerukt. Van in den vroege morgen werd er op de twee oevers vanden Dender gevechten; de bewoners van den oever, vooral van den rechteroever zijn op de vlucht geslagen.

De twee oevers, langs dewelke zich eene dichte menigte vluchtelingen verdringt, geeft het zonderlingste voorkomen. Dat vooral de bewoners van den rechteroever eerst aan 't vluchten gingen, komt hierbij dat de Duitschers zich daar in hunne laatste verschaningen hebben verscholen, waar zij zaterdagavond naar toe gevlucht waren.

De menigte stapstil en teneergedrukt, doch het zijn niet enkel armtierige vluchtelingen, die men ontmoet in de omliggende gemeenten. Al de klassen der samenleving zijn er vertegenwoordigd; werklieden stappen op, geladen met al wat ze konden medenemen in een laken of iets dergelijks gewikkeld; ginds ziet men zelfs burgers, die de kinderen en ouderlingen op een stootkarretje voortstooten; daar verder ziet men een gansch gemeenschap van kolosterzusters, in mantels gewikkeld, ook de menigte vluchtelingen gevoegen. Men moet zuik schouwspel hebben bijgevoond om er zich een gedacht te kunnen van geven.

Men voelt zich koud worden als men aldus bijna eene gansche stad, op de vlucht ziet gaan.

Het terugwijken der Duitschers.

Om 11½ ure is het gevecht hevig en ziet men de fabrieken, boven dewelke de houthuizen ontploffen, in brand komen. Zwarte rookkolonnen stijgen in de hoogte. Het geknetter van de brandende balken, het ontploffen der houthuizen, schrapnel, enz., zijn zoovele ijsingwekkende geruchten, die men wel hoort, doch waarvan met het gevoel moeilijk kan beschrijven.

Doch onze soldaten gaan altijd vooruit. Onze wielrijders en ruiters gaan altijd maar verder en verder. De laatste Duitschers die in de Driesleutelstraat nog verbleven worden verdreven.

Van over den Dender hebben de Belgen hen beschoten. Vele Duitschers zijn hier gevallen en liggen in de straat door elkander. Het bloed der gesneuvelden soldaten ziet men tusschen de openingen der steenen vloeren. In eene verdere straat, hetzelfde schouwspel, de Duitschers liggen er met hoopen. Men ziet merkkelijk dat het gevecht hier hevig geweest is want men mag besluiten dat de strijd bestond in 't bezit nemen van dit gedeelte der stad.

Later vernamen wij dat de Duitschers in wanorde zijn teruggeslagen en zich moesten terug trekken tot in Assche.

Het aantal gedooden en gekwetsten is nog niet gekend, doch het moet zeer belangrijk zijn.

Nog de gevechten rond Aalst.

Een plaatselijk blad deelt volgend verhaal mede van zijn correspondent, over de gevechten die te Aalst en omliggende plaats hadden:

Zaterdag droegen te Lede burgers twee gekwetste soldaten weg. Een duitscher, achter eene hooimijt verscholen, schoot op deze burgers en trof er twee. Een 17-jarig jongeling is zondagnamiddag overleden.

De Duitschers werden verslagen en, afzakkende naar Aalst, hebben zij in de Binnenstraat de huizen in brand gestoken en twee burgers gedood.

De bevolking van deze wijk is moeten vluchten en toen we zondagmorgen op de Groote Markt van Aalst kwamen, was het stadhuis om zoo te zeggen opgepropt met menschen, die er den nacht hadden doorgebracht.

Zondagmorgen, van af 6 ure, bulderden reeds de kanonnen der belgische soldaten, die hunne stellingen hadden gemaakt op den ijzeren weg, Brusselschesteenweg, aan het kerkhof.

In de Brusselschestraat is er eene bom gevallen midden de straat, die de kasseisteenen in splinters sloeg, een groote put maakte, verschillende huizen erg beschadigde en twee jongelingen uit de geboorte trof, waarvan de zoon van Camiel De Vriendt erg gekwetst werd.

Andere hommen vielen op vele huizen in die zelfde straat, waarvan er verschillende om zoo te zeggen geheel en al ten gronde zijn vernield.

Het Begijnhof in de Pontstraat is erg beschadigd. In de Zonnestraat is een dak gansch vernield. Een ledigstaande huis van den heer Callebaut, Van Wambeke-kaai, brandde totaal af, evenals een kruidenierswinkel. De burelen zijn ook erg zschadigd.

De huizen staande nevens het lokaal zijn allen zeer erg beschadigd. Aan de Nieuwe Vischmarkt is er midden de straat eene bom gevallen, ook een ongelukkig put makende in die gekasseide straat.

Het huis van den heer Alfred Kelders, hoek der Bier- en Bisschopstraat, is erg getroffen.

De doortocht over den Dender wordt verboden. Al de bruggen zijn gedraaid en bewaakt en ook met belgische patrouillen bezet.

Die wreede barbaren van Duitschen ontzien niets. Een stuk der S. Jozefskerk is afgerukt en het Burgerlijk Hospitaal dat tal van zieken bevatte, is insgelijks gebombardeerd.

Verbeeld u dat een man die was opgevoerd in het hoofd, een arm is afgerukt! Treurig was het om te zien, wanneer die lange rij draagberriën, kortewagens, tot zelfs de broodkar van het hospitaal dienst moesten doen, om al die krank en gebrekkelijke menschen te verhuizen en over te brengen naar het Oude Vrouwenhuis.

De fabriek en de woning van den heer Achiel Eeman, evenals de Caoutchoucfabriek, brandden ten gronde af.

Onze soldaten vochten met 2500 en de Duitschers waren met 10.000! En gedurig verwachtten onze jongens versterking. Eindelijk in den achtermiddag daagde zij op en nu hadden onze soldaten die reeds erg vermoeid waren, weer nieuwen moed en hoopten zij de Duitschers te kunnen naar Brussel drijven.

Ook de Duitschers ontvingen versterking.

En zoo bulderden de kanonnen in Aalst, en vielen er schrapnelen en houthuizen in onze stad van af 6 ure 's morgens en toen we om 5 ure van den namiddag om ons te kunnen redden naar Lede togen bulderden ze steeds maar voort!

